

Accountantsverslag

Omgevingsdienst West-Holland

Boekjaar 2025

Aan het Dagelijks Bestuur en het
Algemeen Bestuur van de
Omgevingsdienst West-Holland
Vondellaan 55
2332 AA LEIDEN

ONDERWERP:
Accountantsverslag 2025

DATUM:
18 mei 2026

Geacht bestuur,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2025 van Omgevingsdienst West-Holland, zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 23 juni 2025, bieden wij u hierbij het accountantsverslag aan.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. De bevindingen in dit verslag zijn besproken met de directie en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

Wij hebben u op 18 mei 2026 gemachtigd om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen in uw jaarrekening 2025.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Hoogachtend,
Baker Tilly (Netherlands) B.V.

drs. R. Buitenhuis RA
Partner Audit

Inhoudsopgave

Bestuurlijke
samenvatting

Opdracht, scope
en uitkomsten

Belangrijkste
bevindingen

Financiële
positie

Bevindingen
interne
beheersing IT

Bijlagen

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

	Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2025 een goedkeurende verklaring te verstrekken.
	Het jaarverslag is cf. NV COS 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet aan de laatste actuele voorschriften.
	Het Besluit Begroting en Verantwoording is nageleefd in 2025.
	Wij hebben vastgesteld dat er geen sprake is van onrechtmatigheden in de rechtmatigheidsverantwoording. Wij concluderen dat deze verantwoording een getrouw beeld geeft.
	Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2025 in overeenstemming is met de Wet normering topinkomens (WNT) en dat de jaarrekening 2025 van ODWH voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.
	Wij hebben geen controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage geconstateerd.

Bestuurlijke samenvatting

Het boekjaar 2025 sluit met een financieel resultaat van € 838.000 (voordelig). De totale vermogenspositie van ODWH bedraagt € 3,7 miljoen (2024: € 1,7 miljoen).

Opdracht Scope en uitkomsten

Opdracht, scope en uitkomsten

Reikwijdte van de controle

De jaarstukken van uw omgevingsdienst bestaan uit:

- Het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen);
- De jaarrekening;
- Bijlagen.

Met de opdrachtbevestiging van d.d. 23 juni 2025 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2025. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering van de controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan.

Overzicht toleranties

De materialiteit bij de uitvoering van onze controle is € 485.000. Deze materialiteit sluit aan op het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol. Het controleprotocol van ODWH is in 2025 gewijzigd naar aanleiding van de wijziging van het Besluit Accountantscontrole Decentrale overheden (BADO). Hierbij is de goedkeuringstolerantie voor fouten én onzekerheden gewijzigd naar 2% van de lasten exclusief toevoegingen aan de reserves.

	Grondslag	Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten en onzekerheden	2% lasten exclusief toevoegingen reserves	€ 485.000
Rapporteringstolerantie	5% van de goedkeuringstolerantie	€ 24.250

Kernpunten en significante risico's in de controle

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen, onder andere met betrekking tot de volgende kernpunten van de controle:

- toelichtingen in de jaarrekening;
- rechtmatigheidsverantwoording;
- verantwoording van de baten;
- WNT-bijlage;
- onrechtmatige en/of onnauwkeurige betalingen en inkopen.

Uitkomsten

Wij zijn voornemens om bij de jaarrekening 2025 van Omgevingsdienst West-Holland een goedkeurende controleverklaring te verstrekken. Wij hebben geen ongecorrigeerde afwijkingen geconstateerd.

Belangrijkste bevindingen

Belangrijkste bevindingen

Belangrijkste bevindingen

In dit hoofdstuk gaan wij in op de belangrijkste bevindingen tijdens de jaarrekeningcontrole. Hierin maken wij onderscheid tussen de specifieke bevindingen van ODWH en de algemene bevindingen, waarover wij graag rapporteren. De specifieke bevindingen betreffen:

- Integreeren van het normenkader in het controleplan
- De klokkenluidersregeling
- Workflow memoriaalboekingen
- Workflow wijzigingen crediteurstamgegevens
- Inzicht verloop overlopende posten
- ISV gelden
- Noordwijk

De algemene bevindingen betreffen:

- Rechtmatigheidsverantwoording
- Jaarverslag
- SiSa-verantwoording
- WNT verantwoording
- Geautomatiseerde gegevensverwerking

Integreeren van het normenkader in het controleplan

Wij hebben vastgesteld dat zowel het opgestelde controleplan 2023 – 2026 als het normenkader kwalitatief goed zijn uitgewerkt en een solide basis vormen voor de rechtmatigheidsverantwoording. Wij merken echter op dat de onderlinge integratie van beide documenten op dit moment nog beperkt is. Hierdoor is niet altijd direct zichtbaar op welke specifieke norm een toets punt uit het controleplan is gebaseerd.

Wij adviseren om bij de volgende actualisatie van het controleplan het normenkader expliciet te koppelen aan de daarin opgenomen werkzaamheden en toetsingsstappen. Door per toets punt duidelijk vast te leggen welke norm, wettelijke bepaling of interne richtlijn van toepassing is, wordt de herleidbaarheid, onderbouwing en volledigheid van de rechtmatigheidscontroles verder versterkt.

De klokkenluidersregeling

Tijdens onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de organisatie beschikt over een interne klokkenluidersregeling. Wij constateren echter dat deze regeling dateert uit 2013 en daarmee niet meer aansluit bij de actuele wettelijke vereisten. Voor organisaties met meer dan 50 medewerkers is een actuele klokkenluidersregeling verplicht op grond van de Wet bescherming klokkenluiders. Deze wet is eind december 2023 aangepast, waarbij onder meer de definitie van een misstand is uitgebreid en de bescherming van melders verder is versterkt. De regelgeving stelt onder andere eisen aan veilige interne meldkanalen, de waarborging van anonimiteit waar mogelijk, en bescherming tegen benadeling van melders.

Wij adviseren de organisatie om de bestaande klokkenluidersregeling te actualiseren conform de geldende wet- en regelgeving.

Belangrijkste bevindingen

Workflow memoriaalboekingen

Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geconstateerd dat de ingerichte workflow rondom memoriaalboekingen in de praktijk niet altijd wordt afgedwongen. Hoewel de procedure voorziet in een verplicht goedkeuringsproces – waarbij memoriaalboekingen handmatig moeten worden aangeboden in AFASInsite en vervolgens door een tweede functionaris moeten worden goedgekeurd – blijkt dat deze controlestap niet structureel wordt geborgd. Dit hangt samen met het feit dat AFASProfit (waar de memoriaalboekingen worden ingevoerd) en AFASInsite (waarin de goedkeuringsflows zijn ingericht) op dit onderdeel niet volledig geïntegreerd zijn.

Wij adviseren de organisatie om te onderzoeken op welke wijze de workflow technisch en procesmatig verder kan worden ingericht zodat het goedkeuringsproces daadwerkelijk wordt afgedwongen.

Workflow wijzigingen crediteurstamgegevens

Voor het aanmaken van nieuwe crediteuren is reeds een goedkeuringsflow ingericht in de financiële administratie. Voor tussentijdse wijzigingen in bestaande crediteurenstamdata blijkt echter geen vergelijkbare geformaliseerde workflow te zijn ingericht. Hierdoor bestaat het risico dat wijzigingen in crediteurengegevens zonder voorafgaande toetsing worden doorgevoerd. Ondanks dat er controles worden uitgevoerd op de betaaladvieslijsten, adviseren wij de organisatie om ook voor wijzigingen in bestaande crediteuren een formele goedkeuringsflow in te richten.

Inzicht in overlopende posten

Wij constateren dat voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel en vooruit ontvangen voorschotten voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel het verloop van de posten niet wordt toegelicht. Een overzicht van beginstand, ontvangen bedragen, vrijval en eindsaldo ontbreekt. Voor de voorzieningen is ook geen afzonderlijk verloopoverzicht aanwezig waarin dotaties, vrijval en eventuele aanpassingen gedurende het jaar worden weergegeven.

Wij adviseren de organisatie om vanaf het volgende verslagjaar voor deze posten een volledig en gestructureerd verloopoverzicht op te nemen in de toelichting op de balans. Dit draagt bij aan een betere inzichtelijkheid van deze posten in de jaarrekening.

ISV gelden

Vanuit onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat op de balans van ODWH een saldo aan vooruitontvangen ISV-bijdrage is opgenomen dat reeds meerdere jaren aanwezig is. Voor dit saldo bestaan per balansdatum geen concrete verplichtingen meer. Hoewel de ISV-regeling formeel is opgevolgd door de BSV-regeling, is vastgesteld dat er nog werkzaamheden worden voorzien die samenhangen met de oorspronkelijke doelstellingen van het ISV en die buiten de reikwijdte van de huidige BSV-regeling vallen.

In dat kader is voor boekjaar 2025 door het dagelijks bestuur een voorstel gedaan om het resterende ISV-budget, na vrijval uit de vooruitontvangen bijdragen, onder te brengen in een meerjarige bestemmingsreserve. Met deze bestemmingsreserve beoogt ODWH de oorspronkelijke regionale doelstellingen op het gebied van geluid- en gevelsanering ook in toekomstige jaren doelmatig te kunnen blijven realiseren, zonder dat hiervoor aanvullende afzonderlijke goedkeuringsrondes noodzakelijk zijn.

Belangrijkste bevindingen

Noordwijk

Na balansdatum is een relevante bestuurlijke gebeurtenis vastgesteld. In december 2025 is een bestuurlijk principeakkoord bereikt tussen de gemeente Noordwijk en de Omgevingsdienst West-Holland over de vergoeding van kosten van de dienst als gevolg van de ontvlechting van de bouwtaken met de deelnemer gemeente Noordwijk.

Dit principeakkoord is na balansdatum geformaliseerd in een vaststellingsovereenkomst, gesloten tussen het college van Noordwijk en het dagelijks bestuur van de dienst, en is inmiddels goedgekeurd door de gemeenteraad van Noordwijk en het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst West-Holland.

In de vaststellingsovereenkomst is opgenomen dat de gemeente Noordwijk uiterlijk in januari 2027 een bedrag van € 3 miljoen zal voldoen ter compensatie van de desintegratiekosten van de dienst. Dit bedrag zal over een periode van vier jaar, afbouwend vanaf 2027, worden aangewend. Aangezien het bestuurlijke besluit en de juridische vastlegging van de overeenkomst na balansdatum hebben plaatsgevonden, is deze gebeurtenis niet verwerkt in de cijfers per balansdatum, maar overeenkomstig de verslaggevingsregels toegelicht als gebeurtenis na balansdatum in de jaarrekening.

Aangezien de dekking voor de overheadkosten vanuit Noordwijk weg zal gaan vallen zal dit moeten worden gedekt door lagere kosten of doordat er meer opbrengsten worden gerealiseerd samenhangend met toegenomen taken.

Belangrijkste bevindingen

Financiële ontwikkelingen 2026 en verder

Uit de begroting 2027 en de meerjarenraming blijkt dat de financiële positie van de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH) in de komende jaren onder druk staat.

De dienst heeft de afgelopen jaren reeds sterk ingezet op kostenbeheersing. Uit de voorliggende stukken blijkt de wens om deze inzet te continueren en waar mogelijk te intensiveren. Tegelijkertijd wordt de trend duidelijker zichtbaar: een omgeving die meer zorg en aandacht vraagt en daardoor een duurdere uitvoering. Ontwikkelingen in wet- en regelgeving, arbeidsmarkt en maatschappelijke opgaven leiden tot een toename in complexiteit en kosten van de uitvoering. Dit zorgt voor een hoge (financiële) dynamiek. Dit vraagt veel van de (financiële) sturing van de organisatie.

Deze dynamiek wordt versterkt door een samenloop met enkele structurele en incidentele ontwikkelingen:

- In het kader van de vastgestelde taakstelling wordt het tarief met ingang van 2027 met 6% verlaagd. Het voor 2027 begrote tekort wordt incidenteel gedekt uit de bestemmingsreserve taakstelling. Hiermee blijft de begroting voor dat jaar sluitend;
- Daarnaast leidt de ontvlechting van de bouwtaken van de gemeente Noordwijk tot een structureel dekkingverlies van 1,2 miljoen. Dit bestaat uit 0,5 miljoen aan verminderde dekking van overheadkosten en 0,7 miljoen aan exploitatielasten. Met de gemeente Noordwijk is overeengekomen dat een incidentele vergoeding van 3 miljoen beschikbaar wordt gesteld. Deze vergoeding wordt in een periode van vier jaar afbouwend ingezet ter compensatie van de optredende dekkingverliezen;
- Voor de jaren 2028 tot en met 2030 is vooralsnog uitgegaan van een ongewijzigd takenpakket en een gelijkblijvend aantal uren, conform Begroting 2027/Dienstplan 2026. Eventuele toekomstige wijzigingen in het takenpakket kunnen aanleiding geven tot bijstelling van de begroting. Het meerjarig perspectief laat een tekort zien door de eerdergenoemde ontvlechting van de bouwtaken van de gemeente Noordwijk. Deze tekorten zullen worden gedekt uit de bestemmingsreserve frictiekosten Noordwijk, welke naar verwachting eind 2030 volledig zal zijn aangewend.

Deze ontwikkelingen vragen zowel van de deelnemers als van de dienst een gezamenlijke inspanning om te komen tot een financieel duurzame en adequate financiering van de ODWH. De combinatie van kostenbeheersing, taakontwikkeling en externe invloeden zorgt voor een hoge financiële dynamiek en stelt hoge eisen aan de (financiële) sturing van de organisatie. In dat licht neemt het belang van tijdige en betrouwbare tussentijdse informatie verder toe, zodat indien nodig tijdig kan worden bijgestuurd.

Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding

In de jaarstukken 2025 is door het dagelijks bestuur verantwoording afgelegd over de rechtmatigheid van de baten en lasten.

Deze verantwoording bestaat uit:

- De rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening; en
- De toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording in de paragraaf bedrijfsvoering

Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, binnen de materialiteitsgrenzen. Er is sprake van een overschrijding van op de baten van € 533K en een onderschrijding op de lasten van € 697k.

Wanneer er sprake is van een onderschrijding of overschrijding van baten of een onderschrijding van lasten speelt het criterium tijdigheid een prominente rol in het beoordelen van de mogelijke onrechtmatigheid. Binnen de gestelde kaders in het Controleprotocol 2025 van de Omgevingsdienst West-Holland wordt als uitgangspunt voor tijdigheid genomen de communicatie met het Algemeen bestuur middels tussenrapportages, afzonderlijke raadsbesluiten of toelichting in de jaarrekening. Voor de geconstateerde onderschrijdingen op de baten en lasten hebben wij vastgesteld dat deze toegelicht zijn in de jaarrekening. Om deze reden is er geen sprake van een bruto- of netto onrechtmatigheid.

Hiernaast zullen wij kort ingaan op de diverse rechtmatigheidscriteria waarop is gecontroleerd door ons.

Begrotingscriterium

Er zijn geen begrotingsoverschrijdingen in de lasten van programma's. Er zijn tevens geen overschrijdingen van investeringsbudgetten en er zijn geen ongeautoriseerde reservemutaties in 2025.

Voorwaardencriterium

In de rechtmatigheidsverantwoording is geen onrechtmatigheid opgenomen inzake het voorwaardencriterium. Uit de controle van ODWH is gebleken dat er geen contracten zijn die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed. Wij hebben uit onze controle tevens geen aanvullende onrechtmatigheden geconstateerd ten aanzien van het voorwaardencriterium.

M&O criterium

Ten aanzien van het M&O criterium hebben wij geen rechtmatigheidswerkzaamheden uitgevoerd. Dit komt doordat de Omgevingsdienst West-Holland geen geactualiseerde norm heeft om dit aan te toetsen. Wij hebben dit als aanbeveling opgenomen (het actualiseren van de klokkenluidersregeling).

Jaarverslag

Jaarverslag

In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. De paragrafen maken deel uit van het jaarverslag en vallen dus niet onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening, waaronder het overzicht van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting, zoals in de jaarstukken 2025 is opgenomen.

Voor de accountantscontrole onderzoeken wij het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720 is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Wij hebben geen strijdigheden geconstateerd tussen de in het jaarverslag opgenomen informatie en het beeld van de jaarrekening en geen materiele afwijkingen gesignaleerd.

Verbonden partijen

Tijdens onze controle besteden wij specifieke aandacht aan de transacties met verbonden partijen van ODWH. In het kader van onze controle hebben wij vastgesteld dat:

- De (significante transacties met) verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening en paragraaf verbonden partijen.
- Geen sprake is van indicaties voor ongeautoriseerde significante transacties met verbonden partijen, welke indicaties geven voor fraude.
- Geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

Hieronder zijn onze conclusies en aanbevelingen inzake het jaarverslag opgenomen:

Element jaarverslag	Onze waarneming
Vereisten BBV	Uw jaarverslag bevat de vereiste informatie op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en 26 BBV.
Verenigbaar	Uw jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
Overeenstemming	Wij hebben vastgesteld dat de informatie in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.
Paragrafen	Alle verplichte paragrafen zijn opgenomen en zijn kwalitatief van voldoende niveau.
Informatiewaarde	De toelichtingen zijn goed leesbaar en geven een adequate analyse tussen het uitgevoerde beleid en de financiële gevolgen.
Fraude	In het jaarverslag is geen frauderisicoanalyse opgenomen. Wij adviseren om een frauderisicoanalyse op te stellen en hierover te rapporteren in het jaarverslag.

Overige bevindingen

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is.
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door uw omgevingsdienst samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

WNT verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet normering topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd. Voor ODWH geldt de directrice en de leden van het algemeen bestuur als topfunctionarissen worden aangemerkt.

De directrice is in loondienst en hier heeft zich geen wijziging in voorgedaan. De toezichthoudende topfunctionarissen zijn onbezoldigd, waardoor er een verkortoverzicht is opgenomen. Voor topfunctionarissen geldt naast de maximering van de bezoldiging en eventuele uitkering wegens beëindiging van het dienstverband een publicatieverplichting in de jaarrekening. Deze publicatieverplichtingen geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum (naar rato van de omvang van het dienstverband) overschrijdt.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2025 niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wij willen benadrukken dat de naleving van de anticumulatiebepaling (het nagaan of topfunctionarissen van uw omgevingsdienst betrokken zijn bij andere organisatie c.q. nevenactiviteiten hebben welke onder de WNT vallen) overigens geen onderdeel uitmaakt van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij rapporteren onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Onze detailbevindingen ten aanzien van de interne beheersing van de IT-omgeving, zijn opgenomen in het hoofdstuk “bevindingen interne beheersing IT”.

Financiële positie

De financiële positie van de ODWH

Resultaat nader besproken

Het gerealiseerd resultaat over het jaar 2025 bedraagt € 838.000 voordelig ten opzichte van het een begroot resultaat van € 760.000. Hieronder hebben wij de verschillen tussen de gewijzigde begroting en realisatie weergegeven.

	Gewijzigde begroting	Jaarrekening	Vershil
Totale lasten	24.912	24.215	697
Totale baten	25.672	26.205	533
Totaal saldo van baten en lasten	760	1.990	1230
Mutatie in de reserves	0	-1.152	-1.152
Gerealiseerd resultaat	760	838	78

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn uitgebreid toegelicht in de paragraaf 4.4 van de jaarrekening. De belangrijkste en meest opvallende posten welke leiden tot het gerealiseerde resultaat zijn hiernaast weergegeven.

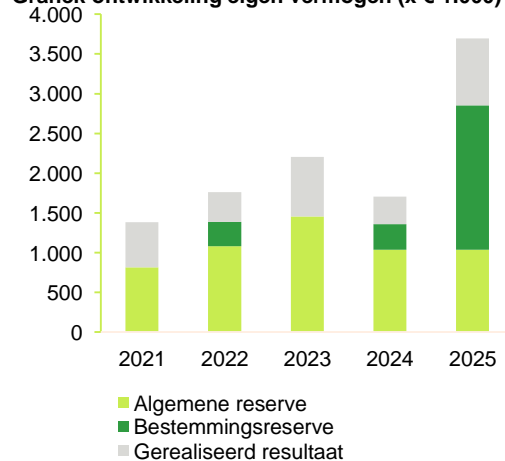
Afwijking (x € 1.000)	Voordelig	Nadelig
Salarissen en sociale lasten		62
Ingeleend personeel		547
Overige goederen en diensten	2.020	
Subsidielasten		717
Afschrijvingslasten	2	
Totaal lasten	697	
Inkomensoverdrachten Rijk	756	
Inkomensoverdrachten gemeenten		138
Inkomensoverdrachten provincies		1.729
Inkomensoverdrachten overige overheden	501	
Inkomensoverdrachten overige instellingen en personen	9	
Buitengewone baten ISV gelden (vervolgens gedoteerd aan bestemmingsreserve)	1.152	
Rentebaten		18
Totaal baten		533
Dotatie aan bestemmingsreserve		1.152
Rekeningresultaat	78	

De financiële positie van de ODWH

Het eigen vermogen van uw Gemeenschappelijke Regeling stijgt

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2025 volgens de jaarrekening € 3,7 miljoen en heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

Grafiek ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)

De totale reserve, ter hoogte van € 3,7 miljoen, bestaat uit algemene reserve van € 1 miljoen, bestemmingsreserves van € 1,8 miljoen en gerealiseerd resultaat van € 838 duizend. Zoals de grafiek weergeeft is er een grote stijging van de bestemmingsreserve. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de onttrekkingen uit de bestemmingsreserves innovatiebudget, opleidingsbudget en personele ontwikkelingen welke zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve taakstelling. Daarnaast is er gedurende 2025 € 1.152 duizend toegevoegd aan de bestemmingsreserve ISV-gelden, zoals toegelicht in het hoofdstuk Belangrijkste bevindingen. Voor het resultaat 2025 wordt beoogd € 760 duizend toe te voegen aan deze bestemmingsreserve taakstelling. Het overige deel van het resultaat komt toe aan de algemene reserve, waarmee de algemene reserve uitkomt op € 1,1 miljoen. Dit is onder de norm van 5% zoals gesteld in de Nota Planning & Control 2020 – 2023.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen, welke informatie bevat over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2025 is gevoerd.

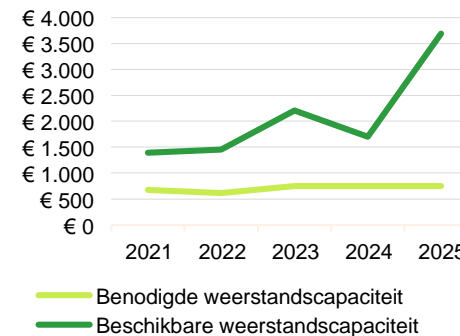
De door ODWH berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt, inclusief het voorstel tot resultaatbestemming €3.691.000 (2024: € 1.702.000). Er is sprake van een stijging van de beschikbare weerstandscapaciteit in 2025 ten opzichte van 2024, als gevolg van de stijging in het eigen vermogen, zoals op de linkerzijde van deze pagina is toegelicht.

ODWH heeft op basis van een risico-inventarisatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Hieruit volgt een gekwantificeerd bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit van € 750.000 (2024: € 750.000).

De grootste door de ODWH geïdentificeerde risico's zijn:

- Robuustheid van de organisatie (€ 350.000);
- Nog niet opgenomen verlofuren (€ 350.000)

Grafiek weerstandscapaciteit (in € 1.000)

Bevindingen interne beheersing IT

Bijlage 1: IT – General controls

Wij hebben de beheersing van uw IT-omgeving onderzocht. Op basis van onze werkzaamheden hebben wij een inschatting gemaakt van de kwaliteit van de IT-omgeving. Bij onze werkzaamheden hebben wij aandacht besteed aan onderstaande onderwerpen. Op de volgende pagina's rapporteren wij onze bevindingen.

Onze bevindingen ten aanzien van de IT-omgeving zijn als volgt geclassificeerd:

- Verbetering nodig
- Adviespunt
- Voldoende

Toegangsbeveiliging

Bij het toetsen van 'toegangsbeveiliging' wordt onderzocht of de inrichting van de IT-omgeving de authenticiteit van de gebruiker van een gebruikersaccount borgt. Vervolgens onderzoeken wij de mogelijkheden voor het 'steunen' op autorisaties en de processen rondom het verstrekken, muteren en ontnemen van autorisaties binnen de omgeving.

Wanneer de randvoorwaarden hiervoor voldoende aanwezig zijn, kunnen wij in de controle gebruikmaken van ingerichte functiescheiding in het systeem. Een adequate inrichting kan preventief risico's voor uw organisaties beperken en tegelijkertijd efficiencyvoordelen opleveren in de controle.

Bijlage 1: IT – General controls

Wijzigingsbeheer

Bij het toetsen van ‘wijzigingsbeheer’ ofwel change management wordt vastgesteld dat wijzigingen aan de applicatie op gestructureerde en gecontroleerde wijze worden doorgevoerd. Voor uw organisatie heeft wijzigingsbeheer ten doel om te voorkomen dat applicaties zich niet gedragen zoals u verwacht na een wijziging in de software, resulterend in, wellicht niet opgemerkte, (financiële) gevolgen.

Continuïteit en beveiliging

Onder de noemer continuïteit en beveiliging krijgen wij inzicht in uw beheersing van risico's gericht op continuïteit van uw bedrijfsvoering. Hierbij kan discontinuïteit worden veroorzaakt door menselijk of technisch falen, maar ook door interne of externe kwaadwillenden. Voor continuïteit zijn met name het punt in de tijd tot waar u gegevens bij discontinuïteit kunt herstellen en de tijd die het kost om tot een normale bedrijfsvoering te komen bij discontinuïteit van belang. Hiernaast schatten wij uw beheersing van cyber risico's in.

Overige adviespunten

Het is voor ons van belang om inzicht te krijgen in de verantwoordelijkheden die binnen de organisatie zijn ingericht – of met andere organisaties overeen zijn gekomen (uitbesteding) – ten aanzien van de beheersing van de IT-omgeving. Hierbij kijken wij naar beleidsstukken ten aanzien van IT-strategie, beveiliging en functiescheiding. Ook de interne beheersingsmaatregelen die al dan niet zijn ingericht binnen de IT-omgevingen zijn onderdeel van onze scope. Indien maatregelen periodiek worden uitgevoerd, kunnen wij hier gebruik van maken in de jaarrekeningcontrole. Deze adviespunten hebben niet een directe impact op onze controlewerkzaamheden, maar zijn wel wenselijk.

Bijlage 2:

Detailbevindingen interne beheersing - Toegangsbeveiliging Netwerk

	Authenticatie 	Autorisatie
Bevinding	<p>De wachtwoordinstellingen voor reguliere gebruikers voldoen aan de best practice van Baker Tilly.</p> <p>Echter, voor Admin- en Guestaccounts is Multi-Factor Authenticatie (MFA) in combinatie met een gebruikersnaam en wachtwoord verplicht. De wachtwoordinstellingen wijken af van de best practice van Baker Tilly. Er ontbreekt een maximale wachtwoordduur en her-authenticatie voor vertrouwde apparaten (MFA) is standaard ingesteld op 90 dagen. Het risico voor de jaarrekeningcontrole is gemitigeerd door aanvullende werkzaamheden.</p>	<p>Accounts met hoge rechten zijn beperkt tot de IT-afdeling. Er is een vaste werkwijze voor de toekenning, wijziging en inname van gebruikersrechten. Er wordt gebruik gemaakt van een functie-autorisatiematrix om rechten toe te kennen. Daarnaast, worden de uitgegeven rechten periodiek gecontroleerd.</p>
Risico	<p>De betreffende accounts beschikken over hoge rechten waarmee systeemwijzigingen kunnen worden doorgevoerd of toegang tot AFAS kan worden verleend.</p>	<p>Er is geen risico vastgesteld met betrekking tot autorisatie.</p>
Aanbeveling	<p>Wij adviseren om de her-authenticatieperiode van de Multi-Factor Authenticatie (MFA) voor vertrouwde apparaten te verkorten van 90 dagen naar een kortere interval (bijv. 7 of 14 dagen). Een andere overweging is om een maximale wachtwoordduur te implementeren.</p>	<p>Er zijn geen aanbevelingen geïdentificeerd met betrekking tot autorisatie.</p>
Gevolgen voor de jaarrekeningcontrole	<p>Wij hebben geen verhoogd risico voor de accountant vastgesteld met betrekking tot de authenticatie voor de relevante (en middels SSO-gekoppelde) applicatie(s). Middels gegevensgerichte controle is vastgesteld dat de Admin- en Guestaccounts niet hebben ingelogd in de applicatie tijdens het controlejaar.</p>	
Management commentaar		

Bijlage 3:

Detailbevindingen interne beheersing - Toegangsbeveiliging & wijzigingsbeheer AFAS Profit

	Authenticatie 	Autorisatie 	Wijzigingsbeheer
Bevinding		De hoge rechten binnen AFAS Profit zijn niet belegd bij onafhankelijke functionarissen in het kader van de jaarrekening controle. Twee medewerkers die betrokken zijn bij de primaire processen zijn in het bezit van hoge rechten.	Voor het wijzigingsbeheer steunen wij op de ISAE 3402 type-II verklaring. Wij hebben geen proces vastgesteld waarin de rapportage en de User Entity Controls (UEC) formeel worden doorgenomen.
Risico	Zie uitwerking slide "netwerk".	Het risico bestaat dat middels deze hoge rechten wijzigingen in de applicatie, autorisaties en workflows worden doorgevoerd. Dit is een verhoogd risico.	Het risico bestaat dat bevindingen uit de ISAE3402 type II rapportage van AFAS niet tijdig worden opgemerkt en geadresseerd.
Aanbeveling	Zie uitwerking slide "netwerk".	Het risico bestaat dat middels deze hoge rechten wijzigingen in de applicatie, autorisaties en workflows worden doorgevoerd. Dit is een verhoogd risico.	Wij raden aan om de ISAE 3402 type II jaarlijks door te nemen en mogelijke opvolgingen formeel vast te leggen.
Gevolgen voor de jaarrekening-controle	De accountant kan steunen op authenticatie in de applicatie. Echter, kan er niet gesteund worden op autorisatie in de applicatie en daarmee niet op functiescheiding. Dit houdt in dat er door de accountant (aanvullende) gegevensgerichte werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Hierbij zijn geen bijzonderheden geconstateerd. Wat betreft wijzigingsbeheer zijn er geen bevindingen geconstateerd met impact op de betrouwbaarheid van de gegevensverwerking.		
Management commentaar			

IT-omgeving

NIS2

In Nederland is de Cyberbeveiligingswet (verder: Cbw) in ontwikkeling welke naar verwachting vanaf het tweede kwartaal van 2026 verplicht zal worden en de EU richtlijn NIS2 (verder: Network and Information Systems Directive) implementeert. Dit heeft betrekking op meerdere sectoren, waaronder de sector waar uw organisatie onder valt.

Er worden strengere eisen gesteld aan de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen. Organisaties worden onder de Cbw meer dan nu verplicht om te zorgen voor de beveiliging van de hele keten waar zij deel van uitmaken. Op basis van het risico in de leveringsketen zullen zij cybersecurity maatregelen moeten opleggen aan hun leveranciers. Die groep leveranciers zal ook digitaal veiliger moeten gaan werken. Daarnaast komt er een verplichte registratie en meldplicht voor incidenten (naast degene die al bestaat voor privacy). Er worden maatregelen ingevoerd om de naleving van de NIS2 richtlijn te verzekeren, inclusief financiële sancties voor niet-naleving.

Wij adviseren om vanuit een actueel inzicht in de IT-objecten en gegevens in de keten waarvan uw organisatie deel uitmaakt de risico's te benoemen en maatregelen en contractuele afspraken scherp in beeld te hebben. Daarop aanvullend dienen vervolgens een aantal basis hygiëne maatregelen conform de nieuwe wet ingericht te worden. Wij hebben hiervoor een stappenplan ontwikkeld en kunnen u hierbij ondersteunen.

Bijlage 4:

Logische toegangsbeveiliging

Wij onderscheiden vijf bouwstenen ten aanzien van toegangsbeveiliging. De bouwstenen leveren opgestapeld, naast een sterke IT-beheersing, ook de meeste controlezekerheid op. Beperkingen in de onderliggende steen zorgen voor een verzwakking van de bovenliggende stenen. In het onderstaande figuur zijn de bouwstenen schematisch weergegeven.

Bijlage 5:

Wijzigingsbeheer

Bij het doorvoeren van wijzigingen in software-omgevingen ontstaan risico's voor de bedrijfsvoering van uw organisatie. Wij verwachten daarom dat het proces voor wijzigingen een proces doorloopt, waarmee de risico's die gelopen worden, zijn ingeschat, worden geadresseerd en dat hierop maatregelen genomen worden. Wij hebben hiernaast aangegeven wat wij verwachten per fase. Onder wijzigingen verstaan wij niet alleen nieuwe versie updates, maar ook aanpassingen in (kritieke) systeemconfiguraties.

Proces	Onze verwachting
Risico inschatting	Voor iedere softwarewijziging is het relevant om te beoordelen wat de risico's zijn die de wijziging met zich meebrengt voor de hoofdprocessen. Daarnaast moet beoordeeld worden welke geïdentificeerde technische en organisatorische wijzigingsrisico's er spelen bij het uitvoeren van de change, in het bijzonder wanneer er sprake is van maatwerk. Hiermee beoordeelt u per wijziging welke nieuwe of gewijzigde functionaliteit een risico vormt voor een goede werking van uw bedrijfsvoering.
Opstellen testplan en aanpak	Vanuit de geïdentificeerde risico's kan een testplan worden gemaakt, waarin de te testen elementen van de software benoemd zijn evenals de inhoudelijk uit te voeren testwerkzaamheden op deze elementen. Belangrijke elementen hierin zijn go/no-go momenten, het maken van een back-up voor implementatie, een fall-back scenario in het geval een implementatie mislukt en het definiëren van de impact op de organisatie (denk bijvoorbeeld aan het opleiden van medewerkers).
Testen en documenteren	Softwarewijzigingen kunnen gestructureerd worden getest na het correct uitvoeren van de voorgaande twee stappen. Het maken van een gedegen vastlegging van testwerkzaamheden is van belang voor de aantoonbaarheid en controleerbaarheid van de uitgevoerde stappen. Daarnaast kan de vastlegging van testwerkzaamheden een belangrijke bron van informatie zijn als er onverhoopt na het doorvoeren van de wijziging toch verstoringen van uw bedrijfsvoering optreden.
Gebruikers acceptatie	Een wijziging is pas effectief als deze niet alleen is geaccepteerd vanuit een technisch oogpunt, maar ook vanuit de gebruikersorganisatie. Wij verwachten daarom een formele goedkeuring vanuit de gebruikersorganisatie, zowel voor implementatie als na de implementatie. Het kan natuurlijk ook voorkomen dat het nodig is om gebruikers te informeren over bijzonderheden als gevolg van de wijziging, zoals veranderingen in de werkwijze of aandachtspunten bij het gebruik van de applicatie.

Bijlagen

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw omgevingsdienst samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2026 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	-	-	n.v.t.
E83B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023	-	-	n.v.t.
E97B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2024	-	-	n.v.t.
E113B	Tijdelijke regeling uitkering bodemopgaven 2024-2030	-	-	n.v.t.
K21	Enmalige specifieke uitkering ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	-	-	n.v.t.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage B – Gecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde controleverschillen boven de door ons gehanteerde rapporteringstolerantie van € 24.250.

Fouten

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	€
Verwerking PGS Project (presentatiecorrectie)	(113k – 113k)
Her classificatie creditsaldo debiteuren (presentatiecorrectie)	(2.764k -2.764k)
Vrijval vooruitontvangen ISV-gelden	1.152k
Totaal gecorrigeerde controleverschillen	1.152k

Bijlage C – Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2025 onderkend, deze zijn weergegeven op pagina 8 van dit verslag.

Bijlage D – Onafhankelijkheid

Bevestiging van onze onafhankelijkheid

Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Kwaliteitsborging

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om haar onafhankelijkheid en die van haar medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners, professionals en ondersteunende stafdiensten.
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten.
- In- en extern kwaliteitsonderzoek.
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten.
- Reviews door partners die niet betrokken zijn bij de opdracht ter waarborging van een deugdelijk / deskundig oordeel.

Op deze controleopdracht zijn geen specifieke maatregelen getroffen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Schriftelijke bevestigingen

Wij hebben aan het management schriftelijke bevestigingen gevraagd in het kader van onze controle. Deze bevestigingen hebben betrekking op de verantwoordelijkheid van het management voor het opstellen van de jaarrekening, voor het volledig verantwoorden van transacties en voor het aan ons verschaffen van alle relevante informatie. Daarnaast hebben wij niet om specifieke schriftelijke bevestigingen verzocht.

Contactgegevens

Robert Buitenhuis RA

Partner Audit

r.buitenhuis@bakertilly.nl

Nick van den Berg RA

Manager Audit

nick.vandenberg@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) B.V.

Churchillplein 5D

Postbus 85745

2517 KZ Den Haag

+31 70 358 90 00

